

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

88. Habitu[m] aulicum incauté assumunt, & fructu exiguo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

nuit; sed otiosam & silentem, vetita quam prius ne petentibus quidem indulserat, religionis dilatandæ benigna facultate, tradendæque apud nos publicè doctrinæ Christianæ.

88.
Habitū aulicum incautè assumunt, & fructu exiguè.

Non fuit barbarus detrectatione imperij manifesta lædendus; quin ut eius, & procerum oculos eò minus Patres offenderent quò essent illis similiores quàm externis, consilium ineunt laudabilius forsitan ex eorum mente, quam re ipsa, & factò. Cultum assument illum gravem, & conspicuæ dignitatis quo Literati & nobiles, soliti erant apud Regem obsequiis aulicis defungi. Vestis erat talaris, & ampla sic eam Amaralius describit, ex gossipino tunc, è serico postea, cœruleo, aut in viridem variante, promissò lapsu cadentibus, & capacibus manicis, quibus infra medium hominem manus decenter collectæ reconduntur. Multò quoque inferiùs quàm nobis motis est tenui zona laxè præcingitur, ambiente magis quam astringente vestis sinus, inde dextra sub manica funiculi tres ad terram penduli, dignitatis, & gradus indices quem quisque obtineret; tegmen capitis pileus rotundus niger, planus, nonnihil in vertice apertus; eo proluxa casarides antrosum ita colligitur ut tota in humeros magno decoro refundatur. Addit Fontes vilum sibi hunc habitum Sacerdotali quam aulico propiorem, ego senatorio magis quàm religioso.

Hoc Amaralius & Fontes, qualicumque salutatores maturini, Regi se quotidie sistingebant, profuitque non nihil personatus hic aulicissimus ad fulciendos Catechistas in sui muneris strenua executione, sua enim Patres nisi furtim, & cautè, & domesticatim ministeria non obibant. Prorsus autem nec Regis animus domuit; neque nullo modo Præfectorum nobis conciliauit benevolentiam; Rex nihilo mitiùs, occasione qualibet, edictis propagationem fidei inhibere; Præfetti edictorum metas modumque prætergredi, ac ne nostrorum quidem ullam propterea ducere rationem. Eam ob rem consilij novitas Rectoribus inscis suscepti, Patres Macaenses graviter offendit, & expostularunt apud Vistellescum, longè aliam viam iniisse Riccium cum ad vitandam infamiam Bonziorum, nostros iudicasset Literatorum veste indui oportere. Amaralius contra factum suum multis rationibus defendit, quibus ita fidebat ut subderet, maioris id esse quam posset ab inexpertis credi (at certè Rhodius fundator missionis non erat inexpertus) hoc solum quod aulam frequentarent, Regique adstarent pluris esse ad Dei gloriam questumque animarum, quam si plenos earum manipulos de assiduis excursionibus reportarent. Sic sua homini facilè placebant; an vero melius Hieronymus Maiorica illuc mense Octobri appulsus, omisâ aula, in missiones maximè fructuosas se totum effuderit, & qui consecuti sunt reliqui; his est, opinor, in forum vitæ alterius minimè remittenda. Rationibus utrimque id modo actum est, ut venè an secus inchoata minori damno continuanda censerentur, quàm si forent ab initio probata. Porro Maiorica, & Bernardinus Regius Itali à P. Palmerio dati sunt.

sunt Petto Antunesio Praefecto nauis in Tunchinum ferendi, hæsurique illic si Rex annuerit, sin è vestigio renauigaturi quod ingenuè Inspector Palmerius suis ad Regem scribebat literis, mittique illos vt suo nomine salutationis officium de mississimè illi exsoluerent, & munusculo aliquo suam reuerentiam testarentur: vtrique Deus pro sua clementia liberalissimè adfuit, in mari de vita, in aula de Regis gratia periclitantibus. Fuera Maiorica Buzomio comes tentandæ in Ciampam quam diximus calamitosæ expeditionis. Regij virtutem magni faciebat Palmerius, & ingenium ad linguas varias facile. Dùm ergo Macao in Tunchinum descendunt, & velis etiam ad medias contractis, tanta erat vis venti, volant magis quam nauigant, inter continentem & Hainam insulam in cæcas arenas se induunt, quibus nauis tantisper priori ex impetu sulcatis hæere capta, conuulsu crepitate, laxare iuncturas, tantum maris haurire, vt ex hauriendæ nulla sufficeret opera. Actum denique intra horam de illa erat ni vento quassari, & cædi fluctibus desisset. Quare Patres ad Deum confugiunt, sanctos Ignatium & Xauerium in auxilium inuocant, & silet illicò sine flatu ventus, tranquillatur mare, nauæ illo sanctorum patrocinio confisi, nauim machinis attollunt, ventoque se statim qui cessarat ad puppim denudò intendente Tunchinum feliciter legunt. Sed transmisluri quæ fluuius prope urbem Regiam portum facit, in truncum arboris incertum, cui vsui defixum incauti offendunt, quo repercussa, ægreque iam sibi cohærens, nauis soluta deprimitur, cum se vectores paulò ante scapha periculo exmississent. Sed diu certandum cum Bonziis vt reciperentur merces, cum nauis demersæ, iurabant sibi Deum illum in somnis adstitisse, & qui eo in templo, & cœnobio colebatur iuxta quod nauis perierat, monuisseque ab aquis illac præterlabentibus possessionem eius nauis suo nomine initam, eamque suo cum onere ad se pertinere. Remissurum se tamen in Regis gratiam, quod is remittendum censuisset, reliqua vel stipis, vel redemptionis, vel donarij titulo ab Lusitanis accepturum: accessit mendacio apud vulgus color, quod nullis organis, arte, aut vitibus nauis fundo reuelli potuit; suspicatus Rex Bonziorum incantationibus id agi, qui nauis dæmonem alligassent, comminatus est missurum se alium superioris imperij dæmonem, à quo liberaretur nauis; ipsi vt erant commeriti plecterentur, non fuit opus vltimas ire. Lusitani vrinatorum industria, & peritia machinali piscatorum, merces omnes mari eduxerunt, trimestri vero post etiam nauem ipsam. Maioricam interea & Regium, siue misertus naufragorum, seu leuitate fidei obligandæ de qua minimùm laboraret, aduertes comiter accepit, forteque sibi dixit gratissimum si vellent secum remanere. Naui tamen noua ab Lusitanis fabricata, Ecce improuisus ab eo nautius, iubens duos illorum conscendere, Regium cum eo quem mallent in regno hæere; lapsò autem vix mense, annoque iam 1632. ineunte, pridie quam nauis solueret, omnes ad se vocauit postque mira iterum

89.

Iterum nostri & pel-
luntur, & re-
tinentur.